

Stichting Ondersteuning Sovata

Verslag Sovata & Sarateni

Voorjaar 2023

Stichting Ondersteuning Sovata

**Verslag van Sovata en Saratani
Voorjaar 2023**

ANAF Ministerul Finantelor
 Agenția Națională de Administrare Fiscală
 Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice BRAȘOV
 Administrația Județeană a Finanțelor Publice Mureș
 Serviciul Fiscal Orășnesc Sovata

Nr. înregistrare: 2640351217048
 Data emiterii: 31.01.2023

**ADEVERINȚĂ DE VENIT
 pe anul 2022**

Ca urmare a cererii nr. 10584 din data 31.01.2023, se atestă faptul ca dl.(dna) **ISTOK ALEXANDRU-TIBERIU**, cu domiciliul fiscal în **JUD. MUREȘ SAT. SĂRĂȚENI COM. SĂRĂȚENI STR. SĂRĂȚENI NR. 44 E, COD POSTAL 545504 , CNP/NIIF 1880706090145** figurează în evidențele fiscale cu următoarele venituri:

Nr. crt.	Document care atestă venitul	Categoria de venit	Tip venit (realizat / estimat)	Venit brut - lei-	Venit impozabil -lei-	Impozit - lei-
1	1	2	3	4	5	6
1	Contractul nr. 0113 CUJF-26395724-FITOGIC-FARM S.R.L.-Casa ultimei dec. 10.11.2022	Venituri salariale sau asimilate salarilor	Realizat	861	678	0

S-a eliberat prezenta adeverință spre a-i servi la Dosar personal și este valabilă 90 de zile de la data emiterii.

Sef serviciu
 Giga Călia

Semnătura _____
 L.S. _____

14.13.21.13
 Numar de înregistrare ca operator de date cu caracter personal

De invaliditeitsuitkering voor Alexandru

REISVERSLAG VOORJAAR 2023

Vol energie en goede moed gaan wij het jaar 2023 tegemoet en zijn nieuwsgierig wat dit jaar ons brengen zal.

Al snel werd duidelijk dat Alexandru nog steeds niet naar een arts kon om de schouder weer in de kom te zetten. Niemand vindt het belangrijk om een zigeuner te helpen. Levente heeft bijna alle artsen in en rond Sovata gevraagd en gesmeekt om Alexandru te helpen, maar helaas.

Uiteindelijk hebben wij de burgemeester van Sarateni gevraagd of hij zijn medewerking wil verlenen. Dat resulteerde in het feit dat Adel, medewerker van de sociale dienst, de benodigde medische papieren in orde heeft gemaakt. SOS heeft een bedrag van 1000 lei (= € 200,-) betaald en zo kon Alexandru geholpen worden door een arts in een ander dorp. Het heeft helaas te lang geduurd om de schouder weer in de kom te plaatsten waardoor Alexandru de arm nu niet meer kan gebruiken. Gelukkig hebben wij het voor elkaar gekregen dat Alexandru nu een invaliditeitsuitkering krijgt van 678 lei (= € 135,-) per maand.

Sovata en Sarateni vormden vroeger één gemeente en is sinds enkele jaren opgesplitst. Omdat wij deze groep mensen al ruim 20 jaar helpen, blijven wij natuurlijk ook de mensen in Sarateni helpen met de hulp die zij nodig hebben.

In oktober van 2022 bleken heel veel jonge meisjes zwanger te zijn en voor hen moesten wij nieuwe dossiers aanmaken en hen later in het jaar alsnog voedselbonnen brengen. Margriet en Yvonne maakten van 27 november tot en met 4 december een extra reis om o.a. deze nieuwe gezinnetjes de voedselbonnen te brengen. Ons bezoek was niet aangekondigd en was duidelijk een verrassing voor de bewoners van Sarateni en Sovata. Voor het gezin van Szidonia en haar homofiele zoon Antonio hebben wij cement gekocht en kunnen zij een extra ruimte maken voor hem in het schuurtje naast het hutje. Antonio draagt graag dameskleding, Homo's en lesbiennes worden absoluut niet geaccepteerd door de zigeunergemeenschap, waardoor Antonio is gaan drinken en gedraagt zich agressief in het gezin. In april gaan wij een kijkje nemen hoe het gaat.

Tijdens dit extra bezoek zijn wij ook nog even langs gegaan bij Zsuzsanna en Mihaly op de Iliesi. Mihaly is dement en incontinent en heeft veel hulp nodig. Gelukkig hebben zij de hulp van Nono, de verpleegkundige van de gemeente Sovata. Om de dag kan zij dit stel helpen met wassen, verschonen en eten klaar zetten. Het blijft een zielige toestand en wij hopen in april een goede postool voor hem mee te kunnen nemen. De oude postool is vies en kapot en eigenlijk niet meer bruikbaar.

Half december hoorden wij dat Maria Magdalena naar het ziekenhuis moest in Ocna de Jos, een plaats in de buurt van Praid. Zij moest aan haar benen geopereerd worden en kon niet meer voor zichzelf zorgen. Kleinzoon Marton woont al enige tijd bij zijn oma en moest daarom terug naar zijn moeder die hem weer aan zijn lot overlaat.

Van Katalin, een van onze hulpverleners in Sarateni kregen wij het bericht dat de 14-jarige Angyalka zwanger is en de baby niet goed ligt. Het meisje zwerft rond en is vaak te vinden bij het winkeltje van Dalma waar zij op het bankje zit dat voor het winkeltje staat. Dalma geeft haar eten en warme kleding. Angyalka is nog niet bij een gynaecoloog of dokter geweest omdat daar geen geld voor is. Ook in dit geval is het belangrijk om

13-jarige Angyalka blij met de boodschappen en de babykleertjes die zij van Dalma heeft gekregen

Een van de toiletten

de medewerking te krijgen van het gemeentehuis. Wij hebben Adel gevraagd om de papieren voor haar in orde te maken en is er via Katalin een ziektekostenverzekering afgesloten. Het is lastig om iemand te vinden die met haar naar een dokter gaat. Het leven in Roemenië is zeker niet altijd makkelijk. In Roemenië zijn ca 40 verschillende soorten zigeuners zoals Calderari, Lautari, Roma's en Sinti's. Als je zigeuner bent of zigeuner afkomstig, dan is hulp krijgen heel erg moeilijk. Er is een enorme discriminatie en dat maakt het niet altijd makkelijk om hulp te krijgen van artsen of gemeenten. Als wij zelf niet in Sovata zijn, zijn wij afhankelijk van onze hulpverleners ter plaatse. Het vervelende is dat als zij hulp bieden aan een zigeuner, zij ook afgerekend worden door hun eigen bevolkingsgroep. Dalma heeft Angyalka in de avond naar een dokter gebracht in een ander dorp en het is gelukt dat zij door die dokter is geholpen. Door zijn toedoen kon Angyalka opgenomen worden in het ziekenhuis in Tigru Mures. Op 25 maart hoorden wij dat Angyalka een bloeding heeft gehad maar dat de baby is blijven zitten. Het blijft nog even spannend.

Tunde, onze hulpverlener voor de wijk Iliesi, laat ons weten dat Rozalia weer gebeten is door haar dronken zoon. Het is zo triest. Wij horen vaak verhalen van de ouderen dat een kind te veel drinkt en hun ouders mishandelen. Het is een probleem waar wij niet veel grip op hebben, maar dit heeft zeker onze aandacht.

De zoon van Rozalia heeft alleen dagwerk zoals aardappels rooien, bessen plukken, veegen opruimwerk voor de gemeente of werk in de bossen. Er is dus zeker niet iedere dag werk en dat is frustrerend. Drinken is natuurlijk nooit een oplossing.

Nog maar net is het nieuwe jaar begonnen en wij stuiten op problemen. Nederland heeft niet ingestemd dat Roemenië toe kan treden tot de Schengenlanden. Het plan van de Roemeense overheid is nu om alle hulptransporten per direct tegen te houden en heeft allerlei idiote voorschriften opgelegd. Welke voorschriften dat zijn, is onbekend. Hopelijk zal het probleem opgelost zijn als wij ons transport gaan versturen.

Half maart kregen wij bericht van Levente, één van onze hulpverleners, dat het hutje van Veronika op de Morii aan de binnenkant door brand is verwoest. Het hutje was al niet veel en nu is er nog maar weinig van over. In april gaan wij kijken wat wij kunnen doen. De kleine Irina is overleden en gelukkig kan Veronika daardoor in het huisje van Irina wonen. Een geluk bij een ongeluk.

Op woensdag 29 maart stond het complete transport van 26 pallets met ieder 48 dozen, de losse pakketten en de fietsen klaar voor het transport naar Sovata. Op vrijdag 31 maart is de truck geladen en op weg gegaan naar Roemenië. Op maandag 3 april werden wij gebeld door de chauffeur van de truck dat hij niet de grens van Hongarije naar Roemenië mag passeren zonder de documenten dat de kleding die in de dozen zit voor de winkels en de families, is gereinigd en gedesinfecteerd. Dit was een complete verrassing voor iedereen. De chauffeur had gevraagd welke documenten dat dan moesten zijn en vroeg om voorbeelden daarvan. Volgens de douanebeambten waren er geen voorbeelden en hij moest maar zorgen dat de gevraagde documenten er kwamen. Natuurlijk werd er direct contact gezocht met Levente en de dames van de winkeltjes of hen iets bekend was over de was- en desinfectie voorschriften. Er werd naarstig gezocht naar enige informatie maar konden niets vinden op de site van de Roemeense overheid. Er zat voor SOS niets anders op dan het internet af te speuren naar dergelijke documenten. Er was ook nog haast bij, want de chauffeur stond ook nog eens op een onhandige plaats bij de grensovergang,

„Roemenië houdt soms

• Janita van Hoeven

Uit onvrede over het feit dat het land niet wordt toegelaten tot de Schengenzone houdt Roemenië soms Nederlandse hulptransporten tegen bij de grens.

Dat zeggen verschillende Nederlandse organisaties die hulpgoederen naar het land transporteren. Johan Boomsma van Stichting humanitair transport Oost-Europa uit IJsselmeulen werd op vrijdag 16 december tegengehouden bij Petea, een grensovergang in het noordwesten van Roemenië. De stichting verzorgt gemiddeld een keer per week een transport voor andere organisaties naar Roemenië en Hongarije. Ze werkt samen met ongeveer 25 stichtingen in Nederland.

Boomsma had een lading met kleding en medische hulpmiddelen bij zich toen hij controle kreeg bij de grens. „De zijkant van de vrachtwagen werd losgehaald en de lading bekeken. 140 wet onze papieren in orde waren, mocht ik niet door. De douane wilde er zeker van zijn dat alles schoon was en daarom moest ik wachten op

een controleur. Die kwam pas de volgende middag. Hij vond twee haartjes. Volgens hem waren dat hondenharen. Daarom mochten we Roemenië niet in.”

Hij belde vervolgens de Roemeense predikant voor wie de lading was bedoeld, ds. István Bela uit Corod. „Hij heeft geprobeerd te bemiddelen, maar kreeg het ook niet voor elkaar. Uiteindelijk zijn we Hongarije ingereeden en hebben op zaterdagavond een deel van onze spullen gelost. Twee busjes uit Roemenië hebben deze lading opgehaald en konden zonder problemen de grens over. De rest van de goederen is naar een kindertehuis in de buurt gegaan.”

Corruptie

De problemen komen niet alleen voor bij de grens van Petea, maar ook bij andere grensovergangen, zegt Boomsma. „Een week voor ons werd een chauffeur tegengehouden bij Bors. Een Roemeense predikant heeft 23 uur staan praten om de lading er door te krijgen, maar kreeg dat niet voor elkaar. De chauffeur moest net als wij terug naar Hongarije.”

Soms lukt het wel om Roemenië binnen te komen. Twee dagen voor ons kon een chauffeur zonder problemen de grens bij Arad over. Een collega met een zending van stichting MeHoRo uit Meerkerk kon dinsdag bij Petea zo doorrij-

den. Het hangt er sterk van af welke ambtenaar je treft.”

Werkgroep De Ruyter uit Rijsenburg ondervond eveneens problemen aan de grens bij Petea. De werkgroep steunt al meer dan 25 jaar de allerarmsten in Oekraïne, Roemenië en Kosovo met kleding, voedsel en schoolartikelen.

Half december vertrok er een transport richting Roemenië, maar dat werd tegengehouden, vertelt ds. Piet Rozeboom, predikant van de protestantse gemeente Rijsenburg en betrokken bij de werkgroep. „Alle papieren waren in orde gemaakt door een gespecialiseerd bureau, dus dat kon de reden niet zijn. Ambtenaren gaven aan dat ze dit deden omdat Nederland tegen de toetreding van Roemenië tot het Schengengebied heeft gestemd. Ze vonden het schijnheilig dat Nederland hen beticht van corruptie, terwijl er in het Europees Parlement een corruptieschandaal speelt.”

Niet schoon

Uiteindelijk is de lading gelost in Miskolc, in het noordoosten van Hongarije. „Daar zijn 120 zigeunergesinnen blij gemaakt met de spullen.” Om de mensen in Roemenië toch te helpen is geld overgemaakt om voedsel en kleding van te kopen.

Ds. István Visky, predikant van de Hongaars-hervormde gemeente (wijk Nagyvárud-Velence) in

Een stiekeme foto tijdens de controle

Uiteindelijk werden er “zogenaamde” was- en desinfectiedocumenten gecreëerd en gelukkig werden die geaccepteerd door de douanebeambten. Per mobiele telefoon is alles doorgestuurd en heeft de chauffeur alle documenten kunnen uitprinten bij een van de bedrijven die langs de grens gevestigd zijn. Dat was een hele opluchting en al met al stond de chauffeur al 6.5 uur te wachten bij de grensovergang van Hongarije naar Roemenië. De chauffeur was gelukkig iemand die alle medewerking gaf en er alles aan deed om toch met zijn kostbare lading over de grens te komen. Zonder deze chauffeur was het transport teruggestuurd naar Nederland. Hij heeft bij aankomst in Sovata een flinke tip gekregen voor zijn medewerking.

Als wij dachten dat het drama bij de grens opgelost zou zijn, dan vergisten wij ons vreselijk. De volgende dag, 4 april, reed de truck de plaats Tigru Mures binnen en werd daar aangehouden door een bus van de Roemeense Overheid. Zonder pardon werd de aanhanger verzegeld en de cabine van de chauffeur afgesloten. Door de 3 heren en 1 dame van de overheid werd gezegd dat de “mevrouw” van de stichting maar moest komen om de dozen uit de truck te halen en hen laten zien dat en waarmee de kleding was gewassen en gedesinfecteerd. Dat was natuurlijk onmogelijk. Weer belde de chauffeur naar SOS met de vraag wat hij nu moest doen. Dit probleem was niet simpel op te lossen en moesten wij even nadenken hoe dit probleem aan te pakken. Ook Levente kon in dit geval niets doen. Nu hebben wij de loco burgemeester van Sarateni gebeld en gevraagd of hij alsjeblieft naar Tigru Mures wilde rijden om te praten met de mensen van de overheid om de truck richting Sovata te krijgen. Godzijdank deed de burgemeester wat hem gevraagd werd en reed in een dik uur naar Tigru Mures. Daar werd het nog een hele kluit voor hem om de overheidsbeambten zover te krijgen dat de truck naar Sarateni mocht rijden. Na bijna 3 uur praten en overleggen werd de cabine van de vrachtwagen geopend en mocht de chauffeur met de truck doorrijden naar het gemeentehuis van Sarateni. Dat was al een enorme opluchting. De aanhanger bleef echter verzegeld en moesten er andere en hoger geplaatste beambten uit Tigru Mures komen om de complete inhoud van de vrachtwagen te inspecteren. Wat een zenuwen toestand was dat. Het weer was bar en boos, het sneeuwde en regende gigantisch en het was niet prettig voor onze hulpverleners om daar te moeten wachten op de mensen die de lading zouden inspecteren. Na 3 uur wachten verscheen uiteindelijk de bus met de hoger geplaatste beambten en begon de strenge inspectie. De totale inspectie duurde 2.5 uur en werd de lading gelukkig goedgekeurd zonder een boete. Zij gaven zelfs complimenten dat de kleding er mooi en schoon uitzag. Wat een idioot spannende dag was dat !!!!

Op 2 april is de baby van de 14-jarige Angyalka geboren. De draagtijd was bijna 9 maanden en de bevalling was moeilijk, maar is goed verlopen. Angyalka is verstandelijk niet 100% en haar kindje is haar direct na de geboorte afgenomen. Zij heeft haar zoontje, die zij Krisztof noemde, wel gezien en even vast mogen houden. Wij hopen Angyalka te ontmoeten tijdens ons bezoek in april.

Op 11 april kwam het bericht van Hajnal dat Dalma, degene die het kringloopwinkeltje in Sarateni runt, was aangevallen door een van de bewoners van Hostad. Op deze bewuste avond sloot Dalma haar winkeltje dat grenst aan het woonhuis van haar moeder en haarzelf. Terwijl zij haar avondeten aan het voorbereiden was en haar moeder onder de douche stond, werd met een enorme herrie het toegangshek geramd. Er stormde iemand het woonhuis binnen en greep Dalma bij haar haren en sleurde haar naar buiten. Eenmaal buiten werd zij tot drie keer toe met haar hoofd tegen een stalen trap gesmeten en gilde

De Palmpasen stok

het uit van de pijn. Haar moeder vloog in haar nakie de douche uit om haar dochter te helpen en de aanvaller te verjagen. De burens hoorden het kabaal en schoten eveneens te hulp en pakten de dronken man bij zijn kladden en belden de politie. Dalma werd voor de zekerheid naar het ziekenhuis gebracht om te zien of er beschadigingen aan haar hoofd waren. Gelukkig mocht zij na een nachtje in het ziekenhuis weer naar huis. Blauw en flink beschadigd stond zij de volgende dag weer in haar winkeltje, zij het met trillende benen. De angst dat dit weer zou kunnen gebeuren is groot.

De toedracht van de aanval is wel apart te noemen. Met Pasen maken de jonge jongens in het dorp een Palmpasenstok voor de meisjes die zij leuk vinden. Het is eigenlijk een soort vrolijk aanzoek. Imre, die niet 100% in zijn hoofd is, had zo'n Palmpasen voor Dalma gemaakt en haar gezegd dat hij haar mooi en lief vindt en of zij met hem wilde trouwen. Dalma vertelde hem dat zij al een lieve vriend heeft en in de maand juli zelfs met hem gaat trouwen. Waarschijnlijk is Imre boos geworden over deze afwijzing en heeft in een dronken bui toegeslagen. Afschuwelijk is dit.

Zo langzamerhand komt de datum van ons vertrek naar Sovata en Sarateni in zicht. Zaterdag 15 april om 06.00 uur staat de groep klaar voor vertrek en wij hebben er veel zin in. Iedere vrijwilliger betaalt al vanaf het begin van SOS zijn of haar eigen kosten voor de reis en het verblijf.

DINSDAG 18 APRIL

Een dag later dan gepland, door pech met de bus, komen wij op woensdag 19 april aan het begin van de avond in Sovata aan. Natuurlijk zijn er mensen die ons busje door het dorp hebben zien rijden en zwaaien en roepen naar ons. Zij zullen toch nog even geduld moeten hebben voordat wij hen kunnen bezoeken.

Het weer is, in tegenstelling tot de slechte weersvoorspellingen, prachtig en droog. Dat is geweldig en kunnen wij zonder laarzen de deur uit.

Janny en haar team starten zoals altijd op de Iliesi. Natuurlijk brengen zij een bezoek aan de 9-jarige Alexandra, het meisje is te vroeg geboren en heeft allerlei kwalen en mankementen. Wij hebben de familie al vaker geholpen met een bril voor Alexandra, het meebetalen van de hoge medische kosten en de speciale zorg die zij nodig heeft. Voor nieuwe belangrijke onderzoeken door de neuroloog, orthopeed en de endocrinoloog moest Alexandra naar het ziekenhuis in Tigru Mures. Er was geen geld om de reis naar Tigru Mures te betalen, maar ook geen geld om de artsen te betalen. Zij had onze hulpverlener Arnold kunnen informeren en hij had actie kunnen ondernemen. Wij begrijpen dat zij het lastig vinden om steeds iets te moeten vragen, maar de gezondheid van de kleine Alexandra is belangrijk genoeg. Wij hebben Ibolya, de moeder van Alexandra op het hart gedrukt dat zij moet doorgeven aan Arnold wanneer er hulp nodig is.

Ook Kinga en haar gezin worden bezocht door het team van Janny. Kinga heeft ernstige reuma en heeft de zorg voor 3 kleine kinderen en haar vader. Haar man Geza werkt de hele week in Cluj Napoca en is vaak alleen in de weekenden thuis. De reis naar Cluj Napoca is behoorlijk prijzig en door niet naar huis te gaan, spaart Geza dat geld uit.

Voor bijna alle ouderen op de Iliesi zijn leesbrillen meegenomen in de sterkte van 2, 2.5 en 3. Geld om een bril aan te laten meten, hebben de ouderen niet en met een leesbril kunnen zij in ieder geval iets lezen.

Zsolt en zijn zusje Orsolya

Het moderne vervoer van vee

Eva, het berenvrouwtje

Het team van Marry en Klarien gaat de gezinnen op de Capeti bezoeken. Als een paar mensen de bus onder de smalle tunnel door zien rijden, roepen zij gelijk de andere gezinnen dat zij snel moeten komen. Vol spanning staan zij te wachten op wat komen gaat. Het team vraagt of de mensen naar hun huis willen gaan en daar zullen zij de groentenzaden, de paracetamol, stukken zeep en de voedselbonnen in ontvangst kunnen nemen. Alle dossiers moeten bij ieder bezoek worden aangevuld met de bezoekresultaten van dat moment.

Halverwege de dag of straat zag het team dat er een koe werd geslacht door een door de Overheid aangestelde slager. Als betaling van de kosten neemt de slager de mooiste en grootste stukken vlees mee.

Jammer dat Eva niet thuis is en het team Eva niet heeft kunnen spreken. Jaren geleden is Eva door een beer aangevallen en sinds die tijd is zij geestelijk gehandicapt en behoorlijk verslaafd aan alcohol. In het dorp is haar bijnaam het "berenvrouwetje". Toch is het een lief mens en heeft geen kwaad in de zin.

Hoog op de Capeti woont Emma met haar vier kinderen. De echtgenoot van Emma is 3 jaar geleden overleden en haar moeder en oma van de kinderen, is in het afgelopen jaar overleden. De kinderen moeten ongeveer 40 minuten naar beneden lopen om aan de doorgaande weg te komen. Het pad van hun huis naar beneden en naar hun huis is heel gevaarlijk in verband met de beren. In de week voordat wij op de Capeti waren, is er een 37-jarige man aangevallen door een beer en aan zijn verwondingen overleden. De week dat wij in Sovata waren is er een vrouw aangevallen en ondanks de ernstige verwondingen leeft zij nog. Voor de kinderen is het levensgevaarlijk om iedere dag dit pad af te moeten lopen. Dit probleem is ontstaan nadat de schoolbus uit de roulatie is gehaald vanwege bezuinigingen door de overheid. De enige oplossing om de kinderen veilig van en naar huis en school te krijgen is een taxi te laten rijden. De kosten van een taxi bedraagt 20 lei (€ 5,- per dag). Nu gaan de kinderen alleen naar school als Emma de kosten van de taxi kan betalen. Dat is begrijpelijk.

Naast het bezoeken van alle andere gezinnen op de Capeti, gaat het team van Marry en Klarien natuurlijk ook op bezoek bij Emese. Emese is moeder van de lichamelijke gehandicapte Zsolt en zijn zusje Orsolya. Gelukkig is er weer een houten bruggetje over het kleine riviertje gemaakt en hoeven de vrijwilligers niet over het water te springen. In de afgelopen winter was het hout van het bruggetje in rook opgegaan omdat er niet voldoende winterhout voor handen was.

Zsolt begint al geluidjes te maken als hij de stemmen van Marry en Klarien hoort. Hij weet precies of het dagelijks bezoek is of een bijzonder bezoek. Zsolt is altijd blij als hij andere mensen ziet en laat dat ook goed merken. Ondanks allerlei mankementen gaat het redelijk goed met hem. Het incontinentiemateriaal in de maat small is meer dan welkom. Kinderluiers passen de 12-jarige Zsolt niet meer. Gelukkig krijgen wij van diverse thuiszorgorganisaties, apotheken en particulieren in Nederland zo nu en dan incontinentiemateriaal in een kleine maat. Incontinentiemateriaal kunnen de ouders absoluut niet betalen en zijn ontzettend blij dat wij een aantal dozen met pampers mee kunnen nemen.

Helaas moet Lajos, de vader van Zsolt, de volgende dag naar het ziekenhuis voor een liesbreuk. Voor Emese betekent dat zij alleen de zorg voor Zsolt heeft en dat is best zwaar. Hopelijk komt Lajos gauw weer thuis.

Luizsa

De woonruimte van AnnaMaria en Miklos-Peter

AnnaMaria en Miklos-Peter

Het team van Yvonne en Cees gaan naar de Morii. De situatie van Luizsa was erg verslechterd. Naast de ernstige suikerziekte is zij nu ook behoorlijk dement geworden. Het merendeel van de tijd leeft zij in haar eigen wereld en soms is zij agressief en onhandelbaar. Op zich kan zij op de Morii niet veel kwaad en passen haar kinderen goed op haar. Wel heel verdrietig om te zien dat zij zo is afgegleden naar dementie.

Tot onze grote verbazing was AnnaMaria met haar stiefbroertje Miklos-Peter weer terug op de Morii. AnnaMaria was uitgehuwelijkt en met haar echtgenoot in een kleine plaats gaan wonen in het district Tigru Mures. Zij is er vandoor gegaan toen zij voor de zoveelste keer in elkaar geslagen werd. Samen met Miklos-Peter woont zij weer in de bijna ingestorte hut aan het begin van de Morii. Tante Emma woont aan de andere kant van de hut en is alleen maar aan het drinken en trekt zich niets aan van AnnaMaria en Miklos-Peter. Zowel Emma als Annamaria en Miklos-Peter hebben geen kachel in de ruimte waar zij wonen en dat moet 's nachts behoorlijk koud zijn. Het lijkt ons echter niet verstandig om hier kachels te plaatsen. Het risico dat de kachels verkocht worden is te groot. Wel zorgen wij ervoor dat de AnnaMaria en Miklos-Peter iedere schooldag een warme maaltijd kunnen krijgen bij een van de scholen. Dan hoeven zij niet te bedelen en onkruid te eten.

Het einde van de dag is weer inzicht en wij maken ons op om een hapje warm eten te maken. Vroeg naar bed en morgenochtend weer aan de slag

WOENSDAG 19 APRIL

De teams van Janny, Klarien en Marry gaan gezamenlijk naar de Iliesi. De Iliesi is een lange en uitgestrekte wijk met 153 gezinnen die allemaal persoonlijk huis aan huis worden bezocht. Natuurlijk hebben vooral de ouderen en de gezinnen met kinderen onze aandacht. Er is aan de gezinnen met kleine kinderen gevraagd of zij de naschoolopvang missen. Het antwoord is helder en duidelijk: JA.

Eén van de ouders moet thuisblijven om de kinderen te verzorgen en is er veel minder inkomen. Ook in Roemenië zijn de kosten voor boodschappen, energie, gas en medische kosten schrikbarend hoog en de inkomens heel laag. Wij kunnen als stichting niet alleen de maandelijkse kosten van € 500,- dragen voor personeel van de naschoolse opvang. Per jaar zou dit bedrag € 6000,- gaan kosten. Wij gaan er vanuit dat de naschoolse opvang minstens 5 jaar operationeel zou moeten zijn.

Veel ouderen hebben medische klachten zoals hart, kanker, een te hoog suiker- en cholesterolgehalte. Tot begin dit jaar werden de kosten voor medicatie voor een te hoog suikergehalte nog vergoed door de overheid. Door grote bezuinigingen moeten de mensen nu zelf de kosten betalen. Voor de meeste mensen is dat niet te doen.

Ondertussen is het Team van Yvonne en Cees onderweg naar de Primaverii. Het blijft leuk om deze kleine wijk te bezoeken. Hier wonen voornamelijk Roma zigeuners die echt hun best doen om alles goed te laten verlopen. De kinderen gaan naar school en de huisjes zijn, voor zover dat kan, aardig opgelapt met stukken hout en plastic. Wij schrikken een beetje van Ghizella, de mamma van de wijk. Zij is niet zo vrolijk als anders en erg afgefallen. Wij vragen haar wat er aan de hand is en zij vertelt dat zij hartproblemen heeft gehad en nu 4 omleidingen heeft gekregen. Het mooie van Roma groepen is, dat zij elkaar helpen met alles wat mogelijk is. Tezamen heeft deze groep geld bij elkaar geschaapt om de kosten van de ingreep te betalen. Zij is nu herstellende van de operatie en wij

Het huisje van Veronika dat gedeeltelijk door brand is verwoest.

verwachten dat het goed komt met Ghizella.

Wij moeten dit stuk van de Primaveraii weer naar beneden rijden en langs de doorgaande weg vinden wij Lydia en haar zoon Mathé. Lydia heeft Parkinson en haar zoon Mathé heeft godsdienstwaanzin en is ziekelijk. Het is een zwaar leven voor Lydia die er altijd het beste van probeert te maken. Zij wonen samen in een gebouw dat in totaal 5 kamers heeft. In iedere kamer wonen gezinnen met hun familie. Voor Lydia is het moeilijk om een BH te kunnen kopen in een extra grote maat. Gelukkig vonden wij 2 stuks in de loods en konden Lydia héél erg blij maken. Natuurlijk moest er even gepast worden en uit blijdschap danste Lydia de kamer door. Zij bedankte ons heel hartelijk voor de maandelijkse voedselbonnen. Werk kan zij niet vinden en door de Parkinson wordt werken ook steeds lastiger voor haar. Wij wensen hen het beste en gaan door naar Ilona, de oma die voor haar twee kleindochters van 9 en 12 jaar moet zorgen nadat hun moeder met de noorderzon is vertrokken. Tot op heden is ook niets meer van de moeder van de kinderen vernomen. Ilona komt moeilijk naar de deur van het kleine huisje. Binnen is het simpel maar schoon. Ilona moet gaan zitten en snakt naar adem. Zij moest met haar klachten naar de wijkarts en na onderzoeken blijkt dat zij besmet is met de Heliobacter bacterie. Deze bacterie leeft in het slijmvlies van de maagwand en zorgt voor pijn in de maag. Eten en drinken is moeilijk te verdragen. Deze bacterie ontstaat vaak door slechte hygiënische omstandigheden. Met het recept dat zij van de arts had gekregen kon zij nog niet naar de apotheek brengen omdat zij daar geen geld voor had. Natuurlijk hebben wij voor haar het medicijn betaald en opgehaald bij de plaatselijke apotheek. Ilona is hartstikke blij met de medicatie en neemt gelijk de eerste tablet in. Voor de zekerheid hebben wij ook de vervolg medicatie betaald en geven Ilona de bonnetjes daarvan. Zij kan nu iedere maand haar medicatie ophalen bij de apotheek. Met de twee kleindochters gaat het goed en ook de schoolresultaten zijn prima. Ilona bedankt ons nog eens extra voor de maandelijkse voedselbonnen. Wij wensen Ilona beterschap en met veel pijn en moeite zwaait zij ons uit.

Er is weer een dag voorbij gegaan en na het eten leggen wij nog even de dossiers klaar voor de gezinnen die wij morgen gaan bezoeken. Alle gezinnen krijgen paracetamol, voedselbonnen en stukken handzeep. De gezinnen die een stukje grond hebben, krijgen een pakketje met 10 soorten groentenzaden. Je ziet de lach op de gezichten van de mensen als zij deze kadootjes krijgen. Zelfs het kopen van een stukje handzeep is voor veel gezinnen niet mogelijk. Het kunnen kopen van groentezaden is een droom, die zijn te duur om zelf te kopen.

DONDERDAG 20 APRIL

De dagen vliegen voorbij en moeten nauwkeurig onze planning blijven volgen.

Vandaag staat onder andere een bezoek aan de kindergarten van de Cara Mica op het programma. Dat bezoek aan de kindergarten aan de Cara Mica leert ons dat daar een aantal dingen niet goed verlopen. Sinds het nieuwe gebouw er staat, moeten alle kleintjes van nul tot en met 6 of 7 jaar naar dit gebouw. Dat betekent dat alle verschillende groepen kinderen bij elkaar komen. In alle wijken in Sovata wonen verschillende soorten mensen die niet altijd goed met elkaar om kunnen gaan. Dat geldt automatisch ook voor de kinderen uit die gezinnen.

De kinderen uit beter gesitueerde gezinnen hebben grote en mooie lokalen met veel en mooi speelgoed, grote schalen met fruit en een mooie inrichting, terwijl de arme kinderen een klein lokaal hebben met minder faciliteiten. Geen fruit of andere extra's. Klara en Amalia, twee van de begeleidsters vertelden dat het vooral moeilijk is om de

Een verdrietige Ella

getraumatiseerde kinderen te helpen en te ondersteunen. Een aantal kinderen komt naar de kindergarten alleen om er te kunnen slapen en te eten, omdat de ouders niet voor hun kinderen kunnen zorgen of omdat de thuissituatie gewoon heel slecht is. De ouders van de arme kinderen kunnen de warme lunch voor hun kinderen niet betalen. Dat betekent dat de kinderen óf om 12.00 uur naar huis moeten óf bij een groep kinderen moeten zitten die wel eten hebben. Dat is onverteerbaar en gelukkig kunnen wij dankzij de prachtige jaarlijkse financiële donaties van VAT Foundation ook veel kinderen trakteren op een heerlijke warme lunch en hoeven zij niet eerder naar huis te gaan. Thuis hebben deze kinderen niet zo'n maaltijd. De kosten van een warme lunch bedraagt 12 Lei (= € 2,40). De meeste kindertjes huilen als zij weer naar huis moeten. In de kindergarten is het droog en warm, is er eten, aandacht en gezelligheid.

Na dit bezoek eten wij een boterham en gaan naar de Lunga. Deze keer gaan wij eerst naar Piroska, die aan het einde van de Lunga woont. Vorige jaar in januari was de vader van dit gezin overleden en had Piroska alleen de zorg voor haar 5 kinderen en haar schoonvader.

Sinds november van het vorige jaar woont nu ook Sandor, de broer van Piroska, bij het gezin om op het land en rond het huis te helpen. Piroska doet nog steeds schoonmaakwerk in een fabriek. Als wij aankomen zien wij Sandor en Opa Sandor samen in de kleine en vieze koeienstal. Als wij uitstappen komen zij lachend tevoorschijn. Ik heb deze mensen nog nooit zien lachen en was het heel bijzonder dat zij nu kennelijk een reden hadden om zo vrolijk te zijn. Dat klopte ook. De koe had een gezonde tweeling vrouwelijke kalfjes gekregen. Het zijn prachtige en zo te zien gezonde diertjes. Om de 3 uur moesten de kalfjes gevoerd worden met een grote speenfles en dronken gulzig de melk uit de fles. De komst van deze kalfjes betekent dat er inkomen zal zijn voor de zomer en de winter. Dat is natuurlijk prachtig.

Wij bezoeken Maria, haar zoon Albert en dochter Piroska. Maria is door een eerder herseninfarct behoorlijk achterop geraakt, maar zij is er nog steeds. Albert en Piroska zorgen gelukkig goed voor haar. Zij zijn weer blij met de gezinsdozen en de maandelijkse voedselbonnen. Als tolk hebben wij Levente bij ons en hij neemt ons mee naar Valentin, een jongeman van 27 jaar. Valentin heeft een beroerte gehad en kan niet veel meer dan op bed liggen. Helaas is Valentin ook incontinent geworden en voor hem is incontinentiemateriaal gevraagd. Triest om deze jongeman en vader van twee kleine kindertjes zo te zien.

Verder op de Lunga woont Ella met haar zoon Szabolcs. Ella is regelmatig depressief en ziekelijk. Er mankeert haar van alles en haar 16-jarige zoon is altijd bij zijn moeder. Jammer, want deze jongen kan nu niet naar school, werken of genieten van zijn jeugd. In november van het vorige jaar konden wij, dankzij de donatie van Joke, een nieuwe kachel voor haar plaatsen. De bovenplaat van de oude kachel was gebroken en er kwam veel rook en stank in het kleine huisje. Op alle op hout gestookte kachels wordt doorgaans gekookt en is het belangrijk dat de kachel veilig is. Gelukkig gaat het door het regelmatig gebruiken van de voorgeschreven medicatie, wat beter met Ella. Door de zware medicatie trilt zij erg en is zij onevenwichtig. De gezinsdozen zijn al eerder door Levente afgegeven en zij bedankt ons heel hartelijk daarvoor. Natuurlijk geeft zij haar dankbaarheid mee voor Joke, de sponsor van dit gezin.

Het einde van de dag is in zicht en de teams druppelen binnen. Iedereen heeft wat te vertellen en moet zijn verhaal even kwijt. Wij eten wat simpels en gaan weer lekker vroeg naar bed.

VRIJDAG 21 APRIL

In alle vroegte zijn Janny, Klarien en Marry al bezig om alle spullen voor hun bezoeken aan de Iliesi in orde te maken. De voedselbonnen, groentenzaden, stukken handzeep en de pakjes paracetamol worden zorgvuldig uitgeteld en bij de dossiers gelegd.

Het is een vroeg ontbijt vandaag, omdat er nogal veel op het programma staat.

De twee teams gaan vandaag verder met het bezoeken van de vele gezinnen op de Iliesi. Het team van Yvonne en Cees gaat vandaag naar de Minei en als er nog voldoende tijd over is, kunnen misschien nog wat kleinere wijken bezocht worden.

Op de Minei staan de mensen al ongeduldig op onze komst te wachten. Zij hadden de bus zien rijden en hoopten dat wij hen eerder zouden bezoeken. De mensen op de Minei wonen illegaal op dit stuk grond. De gemeente gedoogt de situatie maar zorgt niet voor water en elektriciteit. Dankzij de generator, geschonken door Netty en haar familie, kan er licht gemaakt worden en kunnen de kinderen 's avonds huiswerk maken. Voor de 7 families op dit gedeelte van de Minei hebben wij natuurlijk de enveloppen met voedselbonnen, paracetamol en stukken handzeep. Zij zijn hartstikke blij met deze voor hen luxe artikelen.

De bewoners vertellen dat zij mogelijk weg moeten van dit terrein omdat de gemeente andere plannen heeft met de omgeving. De gemeente heeft nog geen periode aangegeven, maar de angst zit er goed in bij deze mensen. Dat is natuurlijk niet fijn en de vraag is waar zij dan naar toe moeten. Zij hebben inmiddels redelijk goede huisjes en hun zaakjes redelijk op orde. Evenals in voorgaande winters is er door SOS voor ieder gezin 5 kub winterhout aangekocht tegen een bedrag van € 437,50. Wij werden heel hartelijk bedankt voor deze grote hulp en hopen dat wij voor de komende winter weer 5 kub kunnen betalen voor hen. Wij beloven niets en wensen hen het allerbeste.

Verder op de Minei, op een groenstrook langs het stoffige pad, staat het mobiele huis dat 3 jaar geleden is gemaakt voor het gezin van Anna, haar man en hun drie kinderen. Zij woonden hiervoor in een plastic huis en in de strenge en heel koude winters was het vooral voor de kinderen een heel moeilijke situatie. In samenwerking met de gemeente Sovata en de Apostolische kerk is een mobiele woning voor dit gezin gemaakt. Omdat er geen elektriciteit in dit gebied is, werd gedacht aan zonnepanelen. Daarvoor werd de hulp ingeroepen van SOS. Een eigen stroomvoorziening zou grandioos zijn en wij wilden daar graag onze medewerking aan verlenen. Wij wisten echter dat de ouders problemen hadden met het gebruik van alcohol en gaven aan dat wij alleen een financiële bijdrage zouden leveren als de ouders niet meer zouden drinken en goed voor de kinderen zouden zorgen.

Die belofte werd door de ouders gedaan en wij gaven een ondersteuning van € 2000,- voor de zonnepanelen en het versterken van het dak van het mobiele huis. Nog geen 3 maanden later bleken de ouders iedere dag stomdronken te zijn en lieten de kinderen aan hun lot over. De gemeente Sovata heeft uiteindelijk de ouders uit de ouderlijke macht gezet en de kinderen ondergebracht in het kinderdhuis. Echt afschuwelijk en heel zielig voor de kinderen. Alhoewel wij weten dat de kinderen het nu veel beter en leuker hebben. Je wilt als kind toch liever bij je ouders zijn, lijkt ons. Wij hebben contact

Huis op de Campul Mic

gezocht met de sociale dienst van Sovata en de priester van de Apostolische kerk. Wij willen graag ons geld terug omdat de ouders zich absoluut niet hebben gedragen zoals afgesproken en zij er een flinke rotzooi van gemaakt hebben.

Tijdens het gesprek dat wij de volgende dag hadden met de sociale dienst, kregen wij de toezegging dat wij het bedrag van € 2000,- terugkrijgen. Dat komt mede omdat de zonnepanelen nooit geplaatst zijn.

Later op de dag gaat ons team naar Campul Mic, de Eminescu en de Petofi Sandor. Op de Petofi Sandor vinden wij een hoopje ellende in het huis van Zsofia. Een aantal jaren geleden is zij gevallen en had daarbij een gebroken been opgelopen. Om het gebroken been goed te herstellen is er een stalen pen ingezet. Die operatie is niet echt goed verlopen, maar Zsofia kan er mee lopen. Nu is zij 3 weken geleden weer gevallen en is de stalen pen door haar rechter bil naar buiten geschoten. Zij heeft geprobeerd de stalen de pin terug te duwen, maar dat lukt natuurlijk niet. Zij heeft zó lang gewacht om naar een dokter gaan dat de pus al uit de wond kwam. Geldgebrek zorgt er vaak voor dat mensen niet tijdig naar een dokter gaan of een ziekenhuis bezoeken. Voor Zsofia is onmiddellijk een ziektekostenverzekering geregeld en voorlopig kan zij rekenen op de medische zorg die zij hard nodig heeft. Hopelijk kan zij haar been behouden en hoeft het niet geamputeerd te worden. Vanzelfsprekend worden wij op de hoogte gehouden van de situatie van Zsofia door onze Roemeense hulpverleners.

In een gesprek met Nono van de thuiszorg van Sovata blijkt dat er veel narigheid is bij de ouderen die in de zogenaamde "Ceaurescu" flats wonen. Het lijken aardige flats, maar voor de ouderen die dement en ziek zijn, is het erg eenzaam. Iedereen leeft zijn eigen leven en als er geen thuiszorg om de hoek komt kijken, gebeuren er akelige dingen. Nono spreekt haar zorgen uit en doet wat zij kan om zoveel mogelijk mensen te helpen. Voor Nono en haar team pakken wij dozen in met incontinentiemateriaal, verbandmiddelen, flesjes Nutridrink, paracetamol, handdoeken, natte washandjes, desinfectiematerialen, looprekken, krukken en allerlei andere onmisbare hulpmiddelen. Nono is heel dankbaar voor al deze materialen en kan nu betere zorg geven.

Voor Emola, van de sociale dienst, pakken wij sinds kort ook wat kleine speelgoedjes in, zoals kleine kleurboekjes, kleine kleurpotloodjes en hele kleine speeltjes. Dit is voor de kinderen die met de ouders meekomen om problemen te bespreken. Veel kinderen die met de ouders meekomen blijken niet eens kleuren te kennen !! Voor hen zijn er maar twee kleuren en dat is licht en donker. Door middel van de kleurpotloden, kleurboekjes en kleine speeltjes kunnen de kleuren geleerd worden. Imola zal ons een lijst geven van de kinderen die kennelijk niet bij ons bekend zijn. Wij kunnen deze gezinnen bezoeken en kijken wat wij voor hen kunnen betekenen.

Laat in de middag komt Janny terug van de Ilesii met een vreselijk zere enkel. Sjouwen met een doos en niet goed kijken waar zij liep, bezorgde haar een zwaar verzwikte enkel. Hartstikke dik en een vertrokken gezicht van de pijn komt zij binnen. Dat ziet er niet goed uit. Wij bellen Levente en vragen hem om advies. Levente is naast een van onze belangrijke hulpverleners en sportleraar, ook fysiotherapeut. Hij bekijkt de enkel van Janny en adviseert haar de enkel te koelen met ijsklontjes en later een enkelzwachtel om de druk te verminderen.

Heel vervelend dat Janny geveld is door de zere enkel en morgen thuis zal moeten blijven.

Een verdrietige Geza

ZATERDAG 22 APRIL

Weer vroeg zit iedereen aan het ontbijt en is daarna bezig om alle dossiers en spullen bij elkaar te leggen die voor deze dag nodig zijn. Janny komt toch even aan het ontbijt en strompelt voorzichtig naar een stoel. De pijn valt nu mee, maar de enkel is blauw en heel dik. Levente komt straks nog even bij Janny kijken om te zien hoe het met haar enkel is. Nu Janny vandaag een dag moet missen op de Iliesi, nemen Klarien en Marry een aantal dossiers van Janny over en moeten vandaag een stapje harder lopen. Dat komt wel goed.

Ons team gaat naar de 1 Mai en ook daar zien wij veel mensen vol verwachting staan kijken wanneer zij aan de beurt zijn voor een bezoek. De 1 Mai straat heeft ongeveer 60 bewoners, die wij niet allemaal hoeven te bezoeken omdat niet iedereen onze hulp dringend nodig hebben.

Met Szillard, het jongetje dat leukemie heeft, gaat het bijzonder goed. De medicatie doet zijn werk en het jongetje ziet er goed uit. De medicatie zal hij nog heel lang moeten slikken, maar als dat zijn leven kan redden, is dat prima.

Rozalia en Gheorghy zijn beiden zo doof als een kwartel en horen ons niet eens aankomen. Gheorghy was grote stukken hout aan het klein maken en keek verbaasd op toen wij voor zijn neus stonden. Natuurlijk waren zij dol gelukkig met de voedselbonnen, paracetamol en de stukken handzeep. Van Rozalia kregen wij uit dankbaarheid handkusjes en hield de gekregen spullen dicht tegen zich aan. Stel je voor dat het haar afgepakt zou worden !! Het stel is oud maar kunnen redelijk voor zichzelf zorgen.

Geza zit op zijn stoeltje voor het hek van het huis. Als hij de bus aan ziet komen, begint hij te huilen en wij kregen hem bijna niet getroost. Geza heeft lange tijd geleden een aantal hersenbloedingen gehad en kan daardoor niet goed lopen, is aan de linkerkant verlamd en heeft nu erg veel pijn in zijn lijf. Het is ons niet duidelijk wat er precies aan de hand is. Ana blijkt in het ziekenhuis te liggen. Zij viel iedere keer flauw en liep daarbij behoorlijke beschadigingen op. Waardoor zij flauwviel is niet echt duidelijk, maar dat zal in het ziekenhuis onderzocht worden. Vorig jaar juli is het achterste gedeelte van het al slechte huis door brand verwoest. De gemeente heeft geholpen met de kosten voor het repareren van het dak. Barna, één van de zoons van Geza en Ana, heeft het dak aardig gerepareerd. Aan de binnenkant moet nog heel veel gebeuren. Het is binnen koud en nat en niet echt prettig om hier te moeten wonen. Wij besluiten om hen een nieuwe kachel te geven. Ook voor Geza is een warm huis beter voor zijn gezondheid. Het lijkt een hopeloze situatie. Geza vraagt ons of wij voor hem een paar dagen brood willen kopen. Het brood is duur en de voedselbonnen gebruiken zij liever voor warme maaltijden met aardappels. Wij gaan naar het winkeltje op de 1 Mai en betalen voor 4 weken lang brood voor Geza. Iedere dag kan hij nu een groot brood halen. Wij krijgen een kleine glimlach en een heel dankbaar gezicht.

Met de twee jonge gezinnen achteraan op de 1 Mai gaat het goed. Voor de kleine kindjes is geen opvolgmelk meer nodig en de kleintjes kunnen nu met de pot mee-eten. De jonge vaders hebben werk in de bossen of hebben werk met paard en wagen. Mooi om te zien dat deze jonge mensen het goed redden.

Na de 1 Mai besluiten wij nog even naar Sarateni dorp te gaan. Daar moeten nog een paar gezinnen bezocht worden. Wij komen Hajnal, een van de bewoners van Hostad, tegen en zij vertelt ons dat er op Hostad, het hoger gelegen gedeelte van Sarateni en waar alleen

Monica met de tekening die Fleur voor haar gemaakt heeft

zigeuners wonen, schurft is geconstateerd.

Daar schrikken wij erg van en beseffen dat schurft heel erg besmettelijk is. Wij moeten een plan gaan bedenken hoe wij de mensen daar de voedselbonnen en alle andere spullen veilig kunnen geven en niet zelf besmet raken met schurft. Wij rijden door naar Katalin en vragen haar de locoburgemeester te bellen en te vragen of wij morgen bij het gemeentehuis de spullen aan de mensen mogen uitdelen. Het is zaterdag en is er natuurlijk niemand op het gemeentehuis. Voor de ingang van het gemeentehuis is een soort bordes dat door een stenen trap te bereiken is. Het bordes ligt daardoor wat hoger en wij denken van daaruit de mensen hun spullen op een verantwoorde manier te kunnen geven.

Het antwoord van de locoburgemeester was kort en helder: Voor zover hij weet, zijn er maar een paar gevallen van schurft bekend en vond hij het niet nodig dat wij bij het gemeentehuis de spullen aan de bewoners van Hostad zouden uitreiken. Oeps, op dat antwoord hadden wij niet gerekend en moesten een ander plan bedenken. Samen met Katalin is er een brief gemaakt voor de bewoners dat wij de volgende morgen om 10.00 uur in de gemeenschapsruimte op Hostad de spullen zouden uitgeven, dat iedereen zich rustig moest gedragen en vooral op afstand moesten blijven. Dat was wel even een dingetje.

Miklos, de man van Katalin, heeft de brief op het hek bij de ingang van Hostad opgehangen.

Met Adam, de beheerder van het kleine gemeenschapsgebouw, bespreekt Levente wat de beste manier is om alle bewoners op een flinke afstand te houden.

Wij kunnen niet veel meer doen dan afwachten hoe het morgen zou gaan. Het zit ons niet echt lekker.

Het team van Yvonne en Cees gaan als laatste voor vandaag naar Matricii om een bezoek te brengen aan Moniká, het meisje dat is geboren zonder onderkaak, tanden en tong. Wij zijn pas aan het einde van de dag welkom, omdat beide ouders 6 lange dagen per week werken om zo veel mogelijk kosten zelf te kunnen betalen. Bij binnenkomst springt de kleine Moniká op en komt ons lachend tegemoet. Wij zien een enorm verschil tussen nu en het afgelopen jaar. Vorig jaar was Moniká een stil en fragiel meisje, dat amper goed op haar beentjes kon staan. Nu zien wij een vrolijke spring in 't veld en dartelt levendig achter de kat aan. Tot begin vorig jaar kreeg Moniká alleen opvolg babymelk, maar dat is natuurlijk niet voldoende om goed te groeien en sterker te worden. Sinds begin vorig jaar brengen wij Nutridrink. Deze extra voeding wordt via een sonde toegediend en je ziet nu het enorme verschil. Wat prachtig om te zien. Wel is Moniká vorige week geopereerd aan haar linker oor. Het meisje had veel oorpijn en moest daaraan geholpen worden. Tijdens deze operatie is ook geprobeerd om haar mogelijk iets te laten horen. Het is nog niet duidelijk of zij nu ook wat geluiden kan horen, dat heeft nog even tijd nodig. Natuurlijk zijn haar broertje Hunor en zusje Beatrix thuis en onder het genot van een glaasje zelfgemaakte appelsap geven wij Moniká de tekening die Fleur heeft meegegeven. Zij loopt vliegensvlug naar de tafel in de kamer en pakt 3 zelfgemaakte armbandjes die ik voor Fleur weer mee terug krijg. Ibolya en Jozsef-Attila weten niet hoe zij Fleur, haar ouders en vrienden in Nederland moeten bedanken voor de fantastische en onmisbare hulp voor hun dochter. Het was een goed en gezellig bezoek en moeten nu echt terug naar ons logeeradres.

Het was een lange dag en zijn toe aan een douche en een hapje eten. Morgen weer vroeg op pad en zorgen dat de planning van morgen ook gehaald kan worden.

ZONDAG 23 APRIL

Janny is weer een beetje op de been en met een zwachtel om haar enkel wil zij persé haar werk op Iliesi afmaken. Het is ongelooflijk veel werk om al deze gezinnen stuk voor stuk te bezoeken en hen de voedselbonnen en andere spullen te geven. Klarien en Amalia helpen haar de gezinnen te bezoeken. Gelukkig zijn de weersomstandigheden ook vandaag prima.

De andere teams maken zich op om naar Hostad te gaan. De 62 dozen met breiwerken en poppen staan al voor het grootste deel bij Levente in de bus en wij nemen de rest van de dozen mee in onze bus. Het is altijd spannend om de wijk Hostad te bezoeken, maar deze keer is het wel extra spannend. Hoe kunnen wij voorkomen dat wij niet besmet raken met de schurft?

Aangekomen op het terrein zien wij dat Adam de boel aardig georganiseerd heeft. Het stukje waar wij kunnen zitten, is afgeschermd door een hek en tegen het hek staat een tafel waar achter wij kunnen plaatsnemen. Rozalia, de vrouw van Adam zorgt er voor dat er niemand achter ons kan komen en zegt de mensen rustig te blijven en niet te gaan dringen. Dat gaat hartstikke goed. Klara, een van onze hulpverleners en Cristian, de jongste zoon van Maria, onze andere hulpverlener, maken de dozen meteen open en leggen alvast wat breiwerken klaar. Veel meer kunnen zij niet doen, want als je even niet oplet ben je al wat spullen kwijt.

Maria en Yvonne nemen plaats achter de tafel en leggen de dossiers en de enveloppen met voedselbonnen klaar. Marry en Cees zijn al foto's aan het maken. Dat is niet makkelijk want voor een groot deel staat het hoge hek voor hun uitzicht. Al met al lukt het toch aardig om wat foto's te schieten. Wij zien toch wel een aantal mensen die zich behoorlijk staan te krabben, waarschijnlijk als gevolg van de schurft.

Natuurlijk is het toch duwen en voorkruipen om als eerste geholpen te worden. Zelfs de mannen zijn aan het duwen en proberen voor te piepen. De mannen houden zich meestal afzijdig en bemoeien zich niet met dit soort dingen. Menigmaal worden de mensen gevraagd rustig te blijven en dat iedereen aan de beurt komt.

Het is heel jammer dat wij de gezinnen niet persoonlijk kunnen bezoeken. Wij hadden heel graag Angyalka, het 14-jarige meisje dat op 25 maart is bevallen van haar zoon Krisztof, willen vragen hoe het met haar gaat en wat wij voor haar kunnen doen. Volgens haar moeder Katalin heeft zij dagwerk in het bos en komt pas in de avond thuis.

Antonio, de homofiele zoon van Szidonia en Sandor, hadden wij graag gezien en gevraagd hoe ver het staat met het opknappen van het schuurtje, dat zijn eigen huisje moet worden. Wij zien Szidonia wel bij onze tafel en als wij vragen hoe het gaat, huilt zij en zegt dat het een drama is. Zij wil ons apart spreken, maar dat kan helaas niet. Wij geven haar het advies om contact op te nemen met Levente om hem uit te leggen wat er aan de hand is.

Op een gegeven moment komt Ilona, één van de bewoners van Hostad, vragen of wij de abortus willen betalen voor haar 13-jarige zwangere dochter. Wij schrokken daar best van, wie vraagt nu zo iets? Natuurlijk was ons antwoord nee. Het schijnt dat je in Roemenië een zwangerschap tot en met 3 maanden kan beëindigen als je maar genoeg betaalt. Dit is schokkend.

Natuurlijk hadden wij ook graag alle jonge meisjes willen zien die kort geleden een baby'tje hebben gekregen of binnenkort gaan krijgen. Dalma, degene die het kringloopwinkeltje in de wijk Sarateni runt, helpt de meisjes met gratis babykleertjes, luiers en alles wat er verder nodig is. Wat helaas niet gegeven kan worden zijn babywagens en babybedjes. De hutjes zijn zo klein dat er niet eens een gewoon bed in past. Daarnaast is het terrein onherbergzaam en is een kinderenwagen of buggy niet te gebruiken. De moeders dragen de kinderen de hele dag en 's nachts slaapt alles en iedereen bij elkaar.

Met een vragend gezicht staan Aranka en Florin met hun dochtertje Vivien voor onze neus. Natuurlijk hebben wij weer batterijen met nummer 675 voor het hoorapparaat van de kleine Vivien meegenomen. De kosten van de batterijen kunnen de ouders niet betalen en zou Vivien daardoor niet naar school kunnen.

Met een dankbaar en glimlachend gezicht neemt Aranka het pakje met batterijen en de voedselbonnen in ontvangst. Fijn dat wij dit gezin kunnen helpen.

Tiberius, de zoon van Anna, die inmiddels met veel pijn en moeite was geholpen aan de arm die uit kom was, was blij en vrolijk en kan met zijn nog werkende arm wat kleine betaalbare klusjes doen.

Na een kleine 4 uur zijn bijna alle enveloppen met voedselbonnen opgehaald en zijn alle breiwerken uitgedeeld. Wij houden nog 5 enveloppen over en weten niet waarom deze mensen niet zijn gekomen. Wij nemen de enveloppen mee terug en zullen op hun dossiers aangeven dat zij de enveloppe niet opgehaald hebben. Wij ruimen op en zeggen de bewoners gedag. Wij worden vrolijk en blij uitgezwaaid.

Het is een beetje gek dat wij vandaag zo snel klaar zijn en nemen lekker even een paar uurtjes voor ons zelf.

MAANDAG 24 APRIL

Vandaag gaan de teams van Janny en Klarien nog naar de Iliesi om de laatste gezinnen te bezoeken. Het team van Yvonne gaat naar de afspraak op het gemeentehuis van Sovata om te spreken met de burgemeester over de verbouwing van de Lunga school en voor de realisatie van een dagopvang voor zieke en demente ouderen. Ouderen die niets meer voor hun kinderen of kleinkinderen kunnen doen en ook niet meer in het tuintje kunnen werken, worden vaak uit huis gezet en moeten in een schuurtje achter het huis van de kinderen wonen. Dat is natuurlijk verschrikkelijk, maar wel begrijpelijk. Iedereen die geld kost moet plaats maken voor de degene die wel iets kunnen inbrengen. Deze ouderen, vaak ziek en dement, hebben naar onze mening recht op een veilige en warme plek waar ook een warme maaltijd gegeven kan worden. Dit project heeft onze grote aandacht en hopen eind dit jaar te kunnen starten met de verbouwing van de school. Het is de bedoeling dat de ouderen na circa 3 jaar ook kunnen blijven wonen in het gebouw van de Lunga school. Er is veel geld nodig om dit project te realiseren. Helpt u ons mee om dit mooie project te realiseren?

De rest van de dag is nodig om alle administratie te doen, de uren voor de tolken uit te rekenen, alle nieuwe afspraken moeten vastgelegd worden en aan het einde van de dag onze koffers te pakken. Wij hebben een drukke maar een fantastisch mooie en goede week gehad. En voor zover wij weten zijn wij niet besmet met schurft of andere gekkigheid. Dat is wel eens anders geweest.

Wij hopen u met dit verslag een goed beeld te hebben kunnen geven van de situaties in Sovata en Sarateni. Wij spreken de wens uit om begin oktober weer onze families te kunnen bezoeken. Dat zou fantastisch zijn.

De zigeuners willen heel graag werken, doen hun best en proberen er het beste van te maken. Het grootste probleem is dat zij eenvoudigweg de kans en de gelegenheid niet krijgen om aan werk te komen. Vooral de Hongaars sprekende zigeuners worden zeer gediscrimineerd.

Alles wat wij hebben kunnen doen, is mogelijk gemaakt door u !! Dankzij de trouwe donaties van kleding, schoeisel, voedsel, school- en knutselspullen, financiële donaties, breiwerken en alle andere goederen, konden wij heel veel mensen gelukkig maken en hen brengen wat zij zo hard nodig hebben. Wij zijn u meer dan dankbaar en hopen dat u ons blijft ondersteunen. Wij gaan gewoon door met het uitzoeken en sorteren van de goederen, het inpakken van de dozen en vooral verder kijken naar het verbeteren van de woonsituaties samen met de gemeente en het realiseren van nieuwe projecten zoals aanleg van stromend water en het realiseren van dagopvang voor zieke en demente ouderen.

Onze grote dank gaat uit naar **Bergschenhoek Groep BV uit Bergschenhoek** voor het drukken van dit prachtig uitgevoerde verslag en **RANFRU Stoverij uit Strijen** voor de honderden bananendozen per jaar.

Transportbedrijf Neele-Vat Logistics uit Rotterdam natuurlijk ook heel hartelijk bedankt voor het verzorgen van het transport van Oud Beijerland naar Sovata en **Van der KAA Transport Moordrecht Holland BV** willen wij ook heel hartelijk bedanken voor het gebruik van de bus én de brandstof voor het ophalen van goederen in heel Nederland. Wat moeten wij zonder al onze prachtige en trouwe sponsors !!!

NAGYON KÖSZÖNÖM SZÉPEN (heel hartelijk dank) namens de mensen uit Sovata en Sarateni.

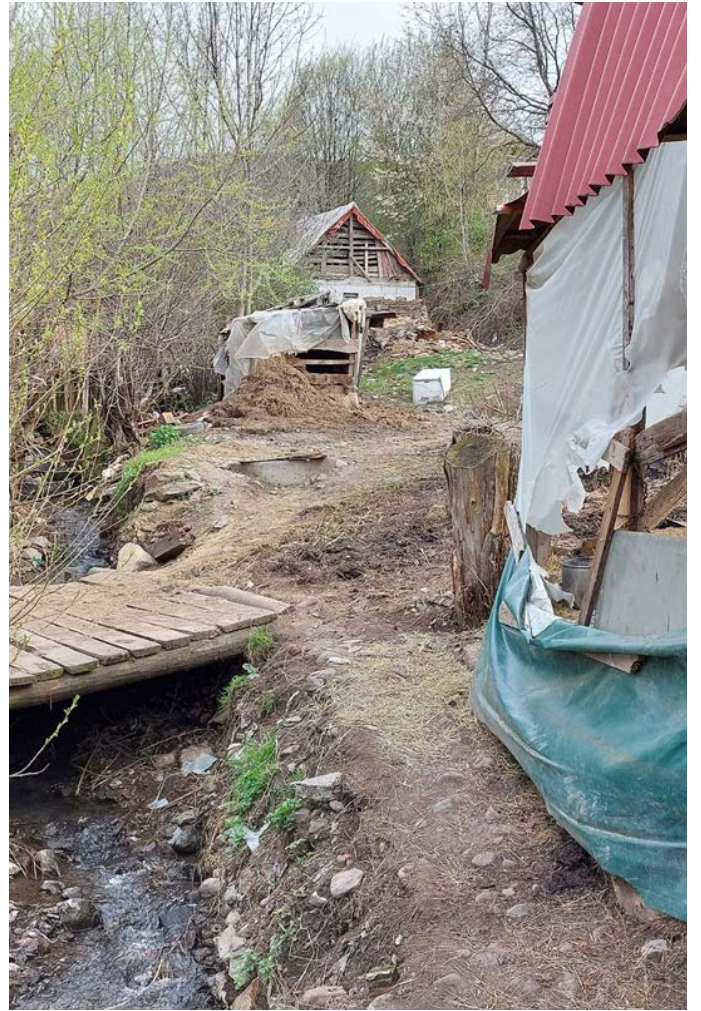

Een openbare weg zonder voetpaden.
Levensgevaarlijk

De nieuwe poststoel voor Szusanna
en Mihai.

Praktische tips voor hulpverlening

Bedrijven, instellingen, stichtingen en vele van u vragen ons: "Wat kunnen wij naast een financiële steun en kledingdonaties nog meer doen voor bijvoorbeeld de scholen en crèche-project en SOS?" Naar aanleiding van deze vraag hebben wij wensenlijsten samengesteld met artikelen die voor de scholen, crèches en gezinsondersteuning heel erg belangrijk zijn. Het kan u wellicht helpen makkelijker een keuze te maken wat u nog meer zou kunnen betekenen voor de kinderen en gezinnen van Sovata en Sarateni in Roemenië.

Wensenlijst voor de lagere scholen en crèches

Schriften en bloc notes	Vouwblaadjes(gekleurd) A4 en A5
Waterverf en penselen	Kopieer, teken-en crêpepapier
Potloden en puntenslijpers	Scharen voor groot en klein
Knutselmateriaal en stickers	Plak stiften en potten plaksel
Kleurboekjes	Ballpoints (met of zonder reclame)
Kleurpotloden en stiften	Grote kralen om te rijgen en draad

Wenslijst voor het project gezinshulp

Blikken vlees, zakjes droge soep, gedroogde bruine en witte bonen, spliterwten, blikjes tomatenpuree, pasta, rijst, macaroni, thee, oploskoffie, oplos chocolademelk, bouillonblokjes, blikjes leverpastei, handzeep, tandpasta en tandenborstels, handdoeken, theedoeken, warme sokken, waxinelichtjes en paracetamol.

Financiële donaties en giften

Natuurlijk zijn en blijven ook financiële donaties zeer belangrijk.

Van de financiële donaties worden bijvoorbeeld in Roemenië zelf voor de lagere scholen werkboekjes en leesboeken in de Roemeense en Hongaarse taal aangeschaft en wordt het verbeteren van de woon- en leefomstandigheden betaald. Verder kan voor 5 euro een SOS voedselbon worden uitgegeven, waarvan twee volwassen mensen bijna een week kunnen eten. Helaas is het kopen van vlees geen optie omdat de prijs van het vlees onbetaalbaar is voor de meeste mensen. SOS voedselbonnen worden op naam van de begunstigde uitgeschreven en kunnen verzilverd worden in de kleine supermarkten. Een van onze Roemeense hulpverleners controleert de verzilverde voedselbonnen op het juiste gebruik er van. Bij onregelmatigheden worden de onterecht verzilverde voedselbonnen door de supermarkt niet betaald door SOS.

Contactgegevens Yvonne Willebrands

☎ 06-24521969

✉ yvonne@stichtingsovata.nl

🌐 www.stichtingsovata.nl

Locatie loods

Langeweg 5E
3261 LJ Oud-Beijerland

Overig

Erkend ANBI
KvK Rotterdam 24420113

IBAN rekeningnummer: NL88 INGB 0003 5337 95